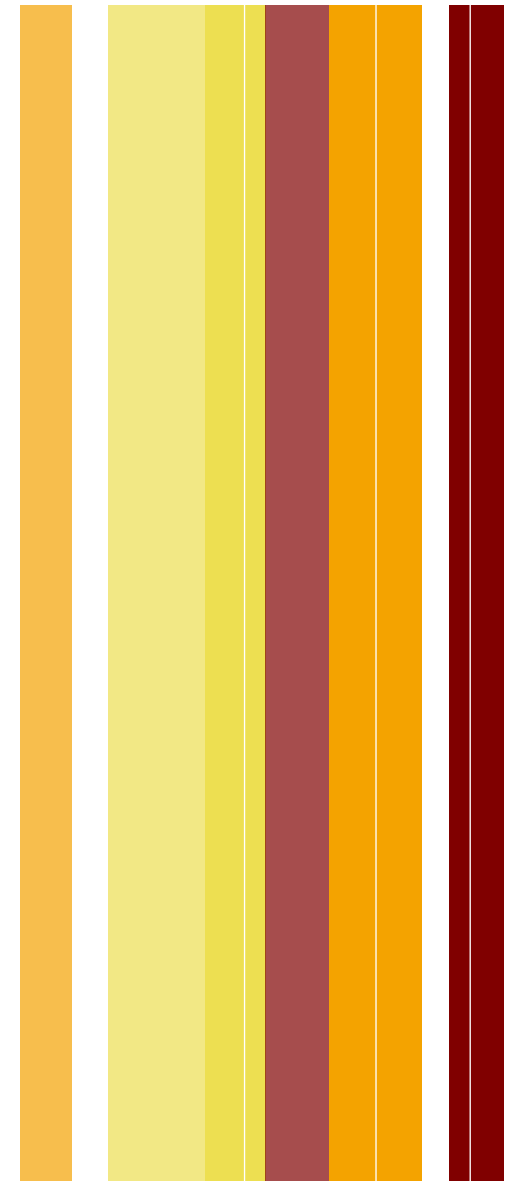

Het bestuur en de botsende belangen

Actuele ontwikkelingen in governance, toezicht en handhaving

28 januari 2013

prof. mr. René Maatman

Kernboodschap

Pensioenfonds heeft duidelijke doelstelling

- Voor bestuur, toezicht en verantwoording
- Om *koers* te bepalen
- Behoorlijke taakvervulling
- Evenwichtige belangenafweging
- Geschiktheidseisen
  - Mario Andretti: *“If I’m in control, I’m not going fast enough”*
- Bestuursrechtelijke en civielrechtelijke handhaving
- Voorkomen misbruik van pensioenvermogen

Een bekend plaatje...?

Pensioenfondsen als fiduciair eigenaar

Breach of trust - *infamia*

Bestuur, besturen en bestemming

- Wat is goed bestuur?

Wetsvoorstel versterking bestuur pensioenfondsen

- Kwaliteit bestuurlijke afwegingen en besluitvorming
- Drie bestuursmodellen
  - paritair bestuursmodel
  - onafhankelijk bestuursmodel
  - gemengd bestuur (one tier board)
    - in drie varianten
      - paritair gemengd bestuur (DPR)
      - onafhankelijk gemengd bestuur (BO)
      - omgekeerd gemengd bestuur (DPR)

Wat moet beter?

- Transparantie
- Waar wil de wetgever naar toe?
- Verbetering kwaliteit bestuurlijke afwegingen
- Wat is evenwichtige belangenafweging....?
  - Artikel 105 PW blijft ongewijzigd...

Belangenafweging met het oog op...?

- Artikel 105 PW
  - richten naar **belangen** van deelnemers, slapers, gepensioneerden en werkgever
  - zorgen dat zij zich op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen
- Belangenafweging
  - wat is het kader, het verder weg gelegen doel?

Pensioenfondsbestuurder behoeft richtsnoer Horizon is extreem ver weg

- Pensioencontract heeft uitzonderlijk lange looptijd
- Impliciet pensioencontract

Evenwichtige belangenafweging opf en bpf

Onmogelijke opgave...

- Norm is driedimensionaal
- Ten minste één voelt zich tekort gedaan
- Bron van civielrechtelijke procedures
- Bron van onenigheid handhaving DNB
- Verlamt het bestuur – inertie

Leren van beroepspensioenfonds?

- Relatief homogene deelnemers
- Bevorderlijk voor draagvlak
- Geen belangentegenstelling werkgevers – werknemers
- Geen rolvermenging
- Onafhankelijke opstelling – weerstandsgedrag
- Vereenvoudigt bestuur pensioenfonds
- Verdeling lasten en baten relatief makkelijk

Lessen voor opf en bfp

- Dempen pensioenverwachtingen
- Financieringsverplichtingen 'hard' en opeisbaar
- Vereenvoudig belangenafweging

Belangenafweging opf en bpf vereenvoudigen

- Financieringsverplichting werkgever limiteren
- Financieel belang werkgever hooguit tie-breaker
- Alleen beste belang begunstigen telt
- Doelstelling pensioenfonds: waarborgfunctie
  - Waarmaken belofte pensioencontract

Expliciete doelstelling voorkomt bestuurlijke spagaat

- Spaarvarken beschermen tegen omgevingseisen
- Bescherming tegen de waan van de dag
- Reddingsplan Alfred Slager: 5 elementen

1. Sturing en strategie

(...)

Samengevat

- Pensioenfonds behoeft duidelijke doelstelling
- Belangenafweging vereenvoudigen
- Limiteer financieringsverplichtingen werkgever
- Governance, toezicht en handhaving zijn 'volgend'

- Ter voorkoming van *infamia*...
- Ik dank u voor uw aandacht